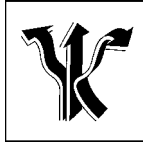

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни
“АУДИТ”
(для бакалаврів, спеціалістів)

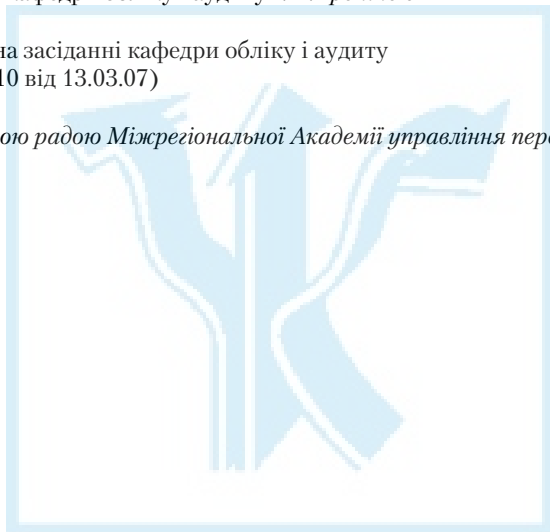
МАУП

Київ 2008

Підготовлено професором кафедри обліку і аудиту *М. Ф. Базасем*
та викладачем кафедри обліку і аудиту *І. В. Тропіною*

Затверджено на засіданні кафедри обліку і аудиту
(протокол № 10 від 13.03.07)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Базась М. Ф., Тропіна І. В. Навчальна програма дисципліни “Аудит”
(для бакалаврів, спеціалістів). — К.: МАУП, 2008. — 28 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, тематичний план, зміст дисципліни “Аудит”, вказівки до виконання контрольної роботи, варіанти контрольних робіт, питання для самоконтролю, а також список літератури.

© Міжрегіональна Академія
управління персоналом (МАУП), 2008

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальна програма дисципліни — це нормативний документ, що є складовою державного стандарту освіти.

“Аудит” — це прикладна (функціональна) економічна дисципліна, яка завершує процес підготовки фахівців з бухгалтерського обліку і аудиту та інших економічних спеціальностей. У практичній діяльності (у бізнесі) за допомогою аудиту реалізується одна з найважливіших у ринкових економічних умовах функцій управління, а саме функція незалежного фінансового контролю (експертизи), яка здійснюється відповідними фахівцями (аудиторами), рівень кваліфікації яких має бути підтверджений сертифікатом аудитора.

Метою вивчення дисципліни “Аудит” є оволодіння знаннями і набуття практичних навичок проведення аудиту (незалежної перевірки фінансової звітності) та виконання інших видів аудиторських послуг (супутніх аудиту робіт).

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- вивчення та засвоєння законодавчих актів, нормативно-інструктивних документів, Кодексу професійної етики аудиторів;
- оволодіння професійною термінологією аудиторської діяльності (аудиторською мовою);
- засвоєння теоретичних основ функціонування аудиту як інституту незалежного фінансового контролю;
- набуття практичних навичок з організації і планування аудиту, виконання комплексу окремих аудиторських процедур;
- оформлення робочих та підсумкових документів аудитора.

Студентам необхідно ретельно вивчити теоретичні основи аудиторської діяльності за допомогою одного або кількох з рекомендованих підручників та навчальних посібників, як вітчизняних, так і зарубіжних, звернувши особливу увагу на місце та роль аудиту (аудиторської діяльності) в ринковій економічній системі.

У зв'язку з тим, що аудит є формою незалежної фінансової експертизи, його функціонування здійснюється на основі норм цивільного права, на відміну від адміністративного контролю (державного фінансового контролю), який функціонує на основі норм адміністративного права.

Вивчення дисципліни “Аудит” базується на фундаментальних знаннях з таких дисциплін, як “Теорія бухгалтерського обліку”, “Фі-

нансовий облік”, “Управлінський облік”, “Економічна статистика”, “Фінанси підприємств”, “Економічний аналіз” та ін.

Змістові модулі:

- модуль I (теорія аудиту);
- модуль II (методика аудиту).

Перший модуль передбачає вивчення сутності аудиторської діяльності; прикладного змісту основних понять і категорій; техніки і методики основних методичних і технічних прийомів та процедур аудиту; нормативно-правового регулювання аудиторської діяльності в Україні; професійної етики аудиторів, їх прав та обов’язків, організації договірних відносин.

Другий модуль передбачає розкриття методики аудиту основних фінансово-господарських операцій у різних галузях економіки, умінь та навичок їх проведення.

Уся організація навчального процесу повинна стимулювати студентів навчатися сумлінно і систематично.

Відповідно до вимог навчального процесу в МАУП існує система поточного і підсумкового контролю для об’єктивної оцінки і перевірки рівня якісного засвоєння знань студентами.

У процесі вивчення курсу “Аудит” поточний контроль знань здійснюється протягом семестру за такими напрямками:

- Систематичність і активність роботи студента на семінарських і практичних заняттях.
- Оцінювання виконання завдань для самостійного опрацювання.

Ступінь засвоєння курсу загалом визначається за допомогою підсумкового контролю (складання заліку чи іспиту).

Допуск до заліку чи екзаменів отримують студенти, які не пропустили заняття і не мають незадовільних оцінок поточного контролю протягом семестру або пересклали свою заборгованість.

Іспит проводиться в усній або письмовій формі на основі екзаменаційних білетів, затверджених кафедрою.

Послідовність вивчення дисципліни “Організація і методика аудиту” наведено в навчально-тематичному плані та програмному матеріалі.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
дисципліни
“АУДИТ”

№ пор.	Назва змістового модуля і теми
1	Змістовий модуль I. Теорія аудиту
2	Місце та роль аудиту в сучасній системі господарського контролю
3	Основні теоретичні аспекти аудиторської діяльності в Україні та її нормативно-правове регулювання
4	Методичне забезпечення аудиторської діяльності в Україні
5	Організаційне забезпечення аудиторської діяльності в Україні
6	Інформаційне забезпечення аудиторської діяльності в Україні
7	Аудиторський ризик та його складові. Вибіркове дослідження в аудиті
8	Виявлення помилок і шахрайства в обліку під час аудиторської перевірки
9	Аудиторські докази
10	Аудит у комп'ютерному середовищі
11	Документальне оформлення результатів аудиторської перевірки
12	Змістовий модуль II. Методика аудиту
13	Методика проведення аудиту основних засобів, нематеріальних активів і товарно-матеріальних цінностей
14	Методика проведення аудиту операцій з грошовими коштами
15	Методика проведення аудиту операцій з нарахування та виплати заробітної плати
16	Методика проведення аудиту власного капіталу
17	Методика проведення аудиту кредитно-фінансових операцій
18	Методика проведення аудиту результатів фінансово-господарської діяльності підприємства
19	Методика проведення аудиту операцій з правильності нарахування загальнодержавних податків, зборів та обов'язкових платежів
20	Методика проведення аудиту операцій у сфері зовнішньоекономічної діяльності
21	Методика проведення аудиту операцій із цінними паперами
Разом годин: 81	

ЗМІСТ
дисципліни
“АУДИТ”

Змістовий модуль I. Теорія аудиту

Тема 1. Місце та роль аудиту в сучасній системі господарського контролю

Економічний контроль у боротьбі з правопорушеннями у фінансово-господарській сфері.

Державно-фінансовий контроль, ревізія й аудит; їх завдання.

Виникнення та розвиток аудиту у системі фінансово-господарського контролю.

Основні користувачі аудиторської інформації.

Аудит як форма контролю.

Історія розвитку аудиту як професійної сфери діяльності.

Основні етапи розвитку аудиту в Україні.

Література [1–5; 8; 10; 12; 14–19]

Тема 2. Основні теоретичні аспекти аудиторської діяльності в Україні та її нормативно-правове регулювання

1. Сутність аудиту, аудиторської діяльності.
2. Мета і завдання аудиту.
3. Предмет, об'єкт та суб'єкт аудиту.
4. Принципи аудиторського контролю.
5. Організація і нормативне регулювання аудиторської діяльності в Україні.
6. Види і класифікація аудиту.
7. Послуги, що супроводжують аудит, їх класифікація.
8. Планування аудиту, його призначення і принципи.
9. Розробка попереднього і загального плану аудиту, аудиторської програми і конкретних аудиторських процедур.
10. Етапи аудиторської перевірки.
11. Програма аудиту.

Література [1–5; 8; 10; 12; 35; 36]

Тема 3. Методичне забезпечення аудиторської діяльності в Україні

1. Загальнонаукові методичні прийоми.
2. Частково наукові методичні прийоми.

3. Методи і прийоми економічного аналізу, що застосовуються в аудиті.
4. Експрес-діагностика при укладенні договору.
5. Методи оцінки фінансового стану, кредитно- і платоспроможності організації. Використання статистичних методів аналізу в аудиті.
6. Роль факторного аналізу в оцінці вірогідності звітності і прогнозуванні фінансового стану.
7. Роль економічного аналізу в аудиті.
8. Підготовка письмової інформації аудитора керівництву економічного суб'єкта, принципи підготовки і порядок представлення.
9. Методичні прийоми узагальнення результатів контролю та аудиту.
10. Узагальнення результатів зовнішнього аудиту.
11. Методичні прийоми аудиту.
12. Сутність та зміст методичних прийомів та контрольно-аудиторських процедур.
13. Аудиторські процедури.
14. Аналітичні процедури та їх застосування у проведенні аудиторських перевірок.
15. Методи оцінки якості внутрішнього контролю та аудиту.

Література [1–5; 8; 10; 12; 21; 26; 28]

Тема 4. Організаційне забезпечення аудиторської діяльності в Україні

1. Контрольно-аудиторський процес.
2. Аудиторська Палата України. Порядок її створення і повноваження.
3. Сертифікація аудиторів.
4. Права, обов'язки та відповідальність аудитора.
5. Організаційно-правові форми аудиторських організацій.
6. Організаційна структура аудиторської фірми.
7. Стадії аудиторського процесу.
8. Професійна етика аудитора.
9. Місце і роль внутрішнього контролю й аудиту в системі керування підприємством. Організація аудиторської перевірки. Аудиторські процедури.

10. Робочі документи (файли) аудитора, їх склад, зміст, порядок оформлення, використання і збереження.

Література [1–5; 8–12; 16–18]

Тема 5. Інформаційне забезпечення аудиторської діяльності в Україні

1. Зміст поняття “інформація”. Поділ інформації на види.
2. Економічна інформація та її класифікація.
3. Порядок підготовки матеріалів для проведення аудиту.
4. Визначення кола матеріалів, що надаються аудитору для дослідження.
5. Використання бухгалтерських документів при виявленні правопорушень.
6. Вимоги до формування документів.
7. Класифікація документів.
8. Первинні облікові документи при проведенні аудиту.
9. Облікові регістри при проведенні аудиту.
10. Зустрічна перевірка при дослідженні документів.
11. Взаємний контроль операцій первинних документів, облікових регістрів і форм звітності.
12. Інвентаризація та її етапи. Робота інвентаризаційної комісії.
13. Значення балансу в забезпеченні інформації, необхідної для контролю.
14. Організація технічного забезпечення аудиту.

Література [1–5; 8; 10; 12; 16–18; 21; 28; 35; 36]

Тема 6. Аудиторський ризик та його складові. Вибіркове дослідження в аудиті

1. Оцінка суттєвості ризику в процесі аудиторської діяльності.
2. Фактори, що впливають на судження про істотність.
3. Ризик та його використання в аудиторській діяльності.
4. Види ризику.
5. Методи мінімізації аудиторського ризику.
6. Фактори, які впливають на розмір властивого ризику на рівні фінансової звітності та на рівні показників фінансових звітів і категорій операцій.
7. Взаємозв'язок між оцінками властивого ризику і ризику невідповідності внутрішнього контролю.
8. Аудиторська вибірка, її види.

9. Обсяг аудиторської вибірки.
10. Помилки і ризик аудиторської вибірки.
11. Оцінка результатів аудиторської вибірки.

Література [1; 12; 16–18.; 21; 28; 32; 35; 36]

Тема 7. Виявлення помилок і шахрайства в обліку під час аудиторської перевірки

1. Шахрайство і помилки в бухгалтерському обліку і звітності, що виявляються у процесі аудиторської перевірки, їх види і фактори, що впливають на ступінь ризику перекручувань бухгалтерської звітності.
2. Дії аудитора при виявленні перекручування бухгалтерської звітності.
3. Помилки, їх види і причини виникнення.
4. Поняття шахрайства.
5. Класифікація помилок та шахрайства.
6. Аудиторська істина, її пізнання в аудиті.
7. Умовні події, що збільшують ризик шахрайства.
8. Відповідальність керівництва та дії аудитора у випадках виявлення помилок і шахрайства.

Література [1–5; 8; 10; 21; 28; 32; 35; 36]

Тема 8. Аудиторські докази

1. Аудиторські докази, їх види та класифікація.
2. Зв'язок між доказами.
3. Вимоги до аудиторських доказів.
4. Чинники, які впливають на достатність і доречність аудиторських доказів.
5. Процедури перевірки на суттєвість.
6. Джерела і методи одержання аудиторських доказів.
7. Методичні прийоми одержання аудиторських доказів.
8. Перевірка первинних документів і облікових регістрів. Перевірка операцій і залишків за рахунками.
9. Аналітичні процедури. Мета аналітичних процедур. Види аналітичних процедур.

Література [1; 8; 10; 12; 16–18; 28; 35; 36]

Тема 9. Аудит у комп'ютерному середовищі

1. Нормативне забезпечення аудиту в комп'ютерному середовищі.

2. Напрями проведення аудиту в комп'ютерному середовищі.
 3. Аналіз систем електронної обробки даних клієнта.
 4. Вплив комп'ютерного середовища на систему обліку і внутрішнього контролю.
 5. Ризик у комп'ютерному середовищі.
 6. Комп'ютерні технології обробки інформації та застосування їх у контрольно-аудиторському процесі.
 7. Дії та основні процедури аудитора при використанні МАСК.
- Література* [1; 9–12; 16–18; 21; 28; 35; 36]

Тема 10. Документальне оформлення результатів аудиторської перевірки

1. Документальне оформлення аудиту.
2. Види робочих документів, їх форма і зміст.
3. Конфіденційність робочих документів, забезпечення їх схоронності та їх зберігання.
4. Роль аудиторського висновку та інших підсумкових документів в аудиторській перевірці.
5. Загальні вимоги до аудиторського висновку.
6. Структура аудиторського висновку.
7. Види аудиторського висновку.
8. Форми аудиторського висновку.

Література [1–5; 8; 10; 12; 21; 28; 35; 36]

Змістовий модуль II. Методика аудиту

Тема 11. Методика проведення аудиту основних засобів, нематеріальних активів і товарно-матеріальних цінностей

1. Мета і завдання аудиту.
2. Джерела інформації для формування аудиторських доказів.
3. Аудит організації складського та бухгалтерського обліку запасів.
4. Аудит складу та структури необоротних та оборотних активів, організація їх обліку.
5. Дослідження первинних документів знаходження матеріальних цінностей та його відображення в регістрах аналітичного та синтетичного обліку.
6. Дослідження формування інвентарної вартості необоротних активів.

7. Аудит формування фактичної собівартості запасів.
8. Аудит використання запасів у виробництві, на інші потреби та відображення в обліку.
9. Дослідження операцій з реалізації (продажу, безоплатної передачі, ліквідації) оборотних і необоротних активів.
10. Аудит нарахування зношення необоротних активів та відображення його в обліку.
11. Дослідження документів з оренди необоротних активів.
12. Аудит документів з переоцінки матеріальних цінностей.
13. Аудит документів з інвентаризації.
14. Аудит визначення оцінки запасів на дату балансу.
15. Аудит правильності відображення податку на додану вартість при придбанні, спорудженні, вибутті з боку необоротних та оборотних активів.
16. Аудит з ноу-хау та інших інтелектуальних цінностей.
17. Аудит документів на відповідність інформації в регістрах аналітичного, синтетичного обліку, головній книзі та фінансовій звітності.
18. Узагальнення результатів перевірки.

Література [1; 4; 12; 16–18; 21; 28; 35; 36]

Тема 12. Методика проведення аудиту операцій з грошовими коштами

1. Мета перевірки та джерела інформації для проведення аудиту грошових коштів.
2. Нормативне регулювання грошових операцій.
3. Аудит касових операцій та операцій за рахунками в банках.
4. Перевірка правильності документального відображення операції з коштами.
5. Перевірка організації внутрішнього контролю.
6. Аудит валютних операцій із наявними коштами, використання їх за цільовим призначенням, повернення в банк невикористаних грошей, дотримання правил і лімітів розрахунків готівкою.
7. Перевірка і підтвердження звітної інформації про наявність і рух коштів.
8. Перевірка операцій із грошовими документами, цінними паперами та бланками строгої звітності.
9. Типові порушення правил ведення операцій з коштами та їх наслідки.

10. Узагальнення результатів перевірки.

Література [1–5; 8; 10; 12; 16–18; 21; 28]

**Тема 13. Методика проведення аудиту операцій
з нарахування та виплати заробітної плати**

1. Мета та завдання аудиту.
2. Джерела інформації для формування аудиторських доказів.
3. Трудове законодавство і нормативна база розрахунків з оплати праці й оподаткування фізичних осіб.
4. Перевірка документального оформлення трудових угод.
5. Перевірка розрахунків з оплати праці.
6. Аудит нарахувань на заробітну плату.
7. Аудит сплати податків до бюджету і державних цільових фондів.
8. Аудит оподаткування доходів персоналу.
9. Типові помилки і порушення в обліку розрахунків з оплати праці.
10. Узагальнення результатів перевірки.

Література [1–5; 8; 10; 12; 21; 28; 35; 36]

Тема 14. Методика проведення аудиту власного капіталу

1. Мета і завдання аудиту.
2. Джерела інформації для формування аудиторських доказів.
3. Аудит установчих документів, оцінка відповідності їх змісту законодавчим вимогам.
4. Аудит відповідності організації обліку власного капіталу.
5. Перевірка правильності формування статутного, пайового та резервного капіталу відповідно до установчих документів.
6. Перевірка правильності формування статутного капіталу в іноземній валюті.
7. Перевірка правильності формування та відображення в обліку забезпечення майбутніх витрат і платежів.
8. Перевірка правильності формування та відображення в обліку цільового фінансування і цільових надходжень.
9. Аудит документів на відповідність інформації в регістрах аналітичного, синтетичного обліку, головній книзі та фінансовій звітності.
10. Узагальнення результатів перевірки.

Тема 15. Методика проведення аудиту кредитно-фінансових операцій

1. Мета і завдання аудиту.
2. Джерела інформації для формування аудиторських доказів.
3. Перевірки розрахункових взаємовідносин економічного суб'єкта й ефективності його роботи з дебіторською і кредиторською заборгованістю.
4. Аудит розрахунків з постачальниками і підрядчиками.
5. Аудит розрахунків з покупцями і замовниками.
6. Аудит розрахунків за претензіями. Перевірка стану претензійної роботи.
7. Аудит розрахунків із підзвітними особами.
8. Аудит довгострокових і короткострокових позик.
9. Методи перевірки кредитних взаємин економічного суб'єкта.
10. Аудит короткострокових векселів.
11. Аналіз потреби економічного суб'єкта в кредитах, умов одержання, джерел покриття, ефективності використання.
12. Аудит розрахунків з дочірніми підприємствами, за спільною діяльністю і внутріфінансовими розрахунками.
13. Аудит розрахунків із бюджетом, перевірка правомірності використання пільг за податками.
14. Типові помилки і перекручування в обліку розрахункових і кредитних операцій.
15. Узагальнення результатів перевірки.

Література [1–5; 8; 10; 12; 16–18; 21; 35]

Тема 16. Методика проведення аудиту результатів фінансово-господарської діяльності підприємства

1. Мета і завдання аудиту.
2. Джерела інформації для формування аудиторських доказів.
3. Аудит валових доходів у системі оподаткування.
4. Аудит визнання оцінки та класифікації доходів діяльності.
5. Нормативна база формування і використання прибутку.
6. Аудит доходів від операційної діяльності.
7. Аудит доходів від неопераційної діяльності.
8. Аудит фінансових та інших доходів, доходів від надзвичайних подій.

9. Аудит процесу реалізації та визначення фінансового результату від реалізації продукції.
10. Аудит фінансових результатів і використання прибутку.
11. Перевірка і підтвердження звіту про прибутки і збитки.
12. Типові помилки в обліку, звітності та оподаткуванні прибутку.
13. Аудит балансу, аудит звіту про фінансові результати, аудит звіту про рух грошових коштів, аудит податкової звітності, аудит статистичної звітності.
14. Узагальнення результатів перевірки.

Література [1–5; 8; 12; 16–18; 21; 35; 36]

Тема 17. Методика проведення аудиту операцій з правильності нарахування загальнодержавних податків, зборів та обов'язкових платежів

1. Мета і завдання аудиту.
2. Джерела інформації для формування аудиторських доказів.
3. Аудит податкового обліку і звітності за податком на прибуток та податком на додану вартість.
4. Аудит нарахування та сплати інших прямих податків.
5. Аудит нарахування та сплати інших непрямих податків.
6. Аудит своєчасності сплати зборів і платежів до бюджету та поза-бюджетних фондів.
7. Аудит обліку місцевих податків і зборів.
8. Узагальнення результатів перевірки.

Література [1; 4; 8; 10; 12; 16–18; 28; 35; 36]

Тема 18. Методика проведення аудиту операцій у сфері зовнішньоекономічної діяльності

1. Мета аудиту у сфері зовнішньоекономічної діяльності.
2. Завдання аудиту у сфері зовнішньоекономічної діяльності.
3. Джерела інформації аудиту у сфері зовнішньоекономічної діяльності.
4. Види зловживань при проведенні операцій у зовнішньоекономічній діяльності.
5. Основні об'єкти аудиту у сфері зовнішньоекономічної діяльності.
6. Методичні прийоми аудиту у сфері зовнішньоекономічної діяльності.

7. Процедури аудиту у сфері дослідження зовнішньоекономічних операцій.
8. Узагальнення результатів перевірки.

Література [1–5; 8; 10; 12; 21; 28; 35; 36]

Тема 19. Методика проведення аудиту операцій із цінними паперами

1. Мета аудиту цінних паперів.
2. Класифікація правопорушень на ринку цінних паперів.
3. Основне завдання аудиту цінних паперів.
4. Основні джерела інформації аудиту цінних паперів.
5. Основні методичні прийоми при проведенні аудиту цінних паперів.
6. Процедури проведення аудиту цінних паперів.
7. Узагальнення результатів перевірки.

Література [1–5; 8; 10; 12; 16–18; 21; 28; 35; 36]

ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Навчальними планами підготовки фахівців економічних спеціальностей поряд з аудиторними заняттями передбачається самостійна робота студентів, яка є невіддільною складовою навчального процесу. У світовій освітній практиці самостійна робота студентів є домінуючою.

Мета самостійної роботи — закріпити знання, здобуті студентами на лекціях, на інших видах аудиторних занять, самостійно оволодіти теоретичними знаннями з фахових дисциплін і набути навичок вирішення практичних завдань, що виникають у процесі господарської діяльності.

Контрольну роботу студенти виконують самостійно, дотримуючись рекомендованої структури та вимог до виконання та технічного оформлення.

Контрольна робота повинна бути виконана з дотриманням таких вимог:

1. Контрольна робота повинна бути актуальною. “Актуальність” у перекладі із латинської означає “важливість, практична значущість проблеми, що розглядається”. Контрольна робота з аудиту актуальна тільки тоді, коли розкриття її теми відповідає сучасним проблемам та тенденціям розвитку економіки загалом.

2. Контрольна робота повинна мати достатній теоретичний рівень. Студент повинен розкривати вибрану тему на сучасному рівні розвитку аудиту, використовувати підходи та наукові знання, які достатньою мірою розкривають сутність теорії та методології аудиту. Студент повинен досить повно розкривати основні поняття і терміни, що стосуються питань контрольної роботи.

3. Контрольна робота повинна мати дослідницький характер. Робота має містити такі елементи дослідження:

- вивчення достатньої кількості опублікованих наукових джерел (книг, статей із періодичних видань та інших розробок) вітчизняних і зарубіжних авторів;
- систематизація та аналіз різних думок і підходів, формулювання власного погляду на проблему, що розглядається;
- порівняння теоретичних поглядів учених і практичної діяльності вітчизняних і зарубіжних фірм;
- розроблення висновків та рекомендацій.

4. Контрольна робота має бути грамотно оформлена. У роботі не повинно бути граматичних та стилістичних помилок. Необхідно дотримуватись правил цитування, оформлення приміток, схем, рисунків, списку використаної літератури.

5. Структура, обсяг та оформлення контрольної роботи повинні відповідати цим методичним рекомендаціям.

Контрольна робота має бути розбірливо написана студентом власноручно чи набрана на комп'ютері без помилок та виправлень. Студент виконує контрольну роботу українською мовою.

Загальний обсяг контрольної роботи, не включаючи список використаних літературних джерел та додатки, не повинен перевищувати 15 сторінок.

Робота оформлюється на аркушах білого паперу формату А4. Аркуш контрольної роботи повинен мати поля: ліве, верхнє та нижнє — не менше 20 мм, праве — не менше 10 мм.

Усі сторінки контрольної роботи до останньої повинні бути пронумеровані. Першою сторінкою вважається титульний аркуш, він не нумерується. Загальна нумерація роботи починається з наступної сторінки, на якій ставиться номер "2". Порядковий номер сторінки проставляється у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці.

У кінці роботи необхідно подати й оформити перелік з обов'язковим включенням до нього законодавчих актів, нормативно-

інструктивних документів і спеціальної літератури, проставити дату завершення роботи та особистий підпис студента.

Роботу можна оформляти в м'якій обкладинці і зброшурувати так, щоб вона не травмувала руки, не пошкодила меблі та інші роботи.

Викладачі кафедри проводять індивідуальні консультації для студентів за відповідним графіком, встановленим кафедрою.

Студент виконує контрольну роботу відповідно до графіка.

Контрольну роботу виконують відповідно до навчального плану за одним із наведених варіантів завдань, який студент вибирає за двома останніми цифрами номера своєї залікової книжки згідно з таблицею.

Номери завдань	1	2	3	4	5	25
Останні дві цифри номера залікової книжки	01	02	03	04	05	25
	26	27	28	29	30	50
	51	52	53	54	55	75
	76	77	78	79	80	00

Номер залікової книжки необхідно зазначити на титульній сторінці контрольної роботи. У разі відсутності цих відомостей контрольна робота повертається студенту без рецензування.

На початку роботи необхідно навести номер варіанта.

У контрольній роботі потрібно стисло відповісти на питання. Роботу необхідно побудувати так, щоб питання разом із відповідями були відокремлені одне від одного.

У процесі виконання контрольної роботи з першого та другого питання студенти повинні опрацювати спеціальну наукову літературу, що розкриває економічну сутність та загальнотеоретичне уявлення проблеми. Під час роботи над третім питанням опрацьовуються підручники та навчальні посібники, що послідовно та систематизовано розкривають методологію, методику і процедури дослідження аудиторії основних фінансово-господарських операцій.

При виконанні контрольної роботи студенти зобов'язані показати як вміння використовувати набуті спеціальні знання з бухгалтерського обліку, аудиту, експертизи та аналізу державного бюджету, так і досвід роботи з чинними законодавчими та іншими нормативно-правовими актами України з фінансово-економічних питань.

Після перевірки контрольної роботи викладачем для студентів-заочників контрольна робота отримує оцінку “зараховано” або “не зараховано”.

Для студентів денної форми навчання контрольна робота оцінюється за чотирибальною системою (“відмінно”, “добре”, “задовільно”, “незадовільно”):

- оцінкою “відмінно” оцінюється правильна письмова відповідь на усі питання;
- оцінкою “добре” оцінюються неповні відповіді на питання;
- оцінкою “задовільно” оцінюється відсутність відповіді на одне з питань;
- оцінкою “незадовільно” оцінюється відсутність відповіді на два питання.

ВАРІАНТИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

Варіант 1

1. Поняття аудиту в законодавстві України і Міжнародних стандартах аудиту.
2. Пояснити, виконання яких умов дає право аудитору проводити аудит фінансової звітності.
3. Описати процедури, які необхідно виконати при аудиті основних засобів, та зазначити типові помилки їх обліку.

Варіант 2

1. Дати коротку історичну довідку про виникнення незалежного аудиту.
2. Пояснити, виконання яких умов дає право надавати аудиторські послуги. Чи є обов'язковим наявність сертифіката аудитора?
3. Описати процедури, які необхідно виконати при аудиті нематеріальних активів, та зазначити типові помилки їх обліку.

Варіант 3

1. Навести перелік і короткий зміст основних видів аудиторських послуг.
2. Описати порядок організації аудиторської фірми.
3. Описати процедури, які необхідно виконати при аудиті фінансових інвестицій, та зазначити типові помилки їх обліку.

Варіант 4

1. Поняття та види обов'язкового аудиту.
2. Принципи професійної етики аудиторів.
3. Описати процедури, які необхідно виконати при аудиті касових операцій, та зазначити типові помилки їх обліку.

Варіант 5

1. Права та обов'язки аудитора.
2. Методологічні принципи аудиту.
3. Описати процедури, які необхідно виконати при аудиті валютних операцій, та зазначити типові помилки їх обліку.

Варіант 6

1. Описати, як стати аудитором в Україні.
2. Основні етапи проведення аудиту.
3. Описати процедури, які необхідно виконати при аудиті дебіторської заборгованості, та зазначити типові помилки її обліку.

Варіант 7

1. Обмеження (спеціальні вимоги) на проведення аудиту та їх необхідність.
2. Пояснити, що спільного та особливого (відмінного) в незалежному аудиті і адміністративному контролі.
3. Описати процедури, які необхідно виконати при аудиті товарних запасів у торгівлі, та зазначити типові помилки в їх обліку.

Варіант 8

1. Поняття та умови сертифікації аудиторів і реєстрації суб'єктів аудиторської діяльності.
2. Коротка характеристика методичних прийомів аудиту.
3. Описати процедури, які необхідно виконати при аудиті незавершеного виробництва і готової продукції, та зазначити типові помилки їх обліку.

Варіант 9

1. Аудиторська Палата України, порядок її організації та діяльності.
2. Тести в аудиті та їх види.
3. Скласти програму аудиту капіталу акціонерного товариства.

Варіант 10

1. Аудиторський ризик, його складові та порядок визначення.
2. Коротка характеристика Міжнародної федерації бухгалтерів.
3. Скласти програму аудиту праці та її оплати.

Варіант 11

1. Особливості аудиту підприємств малого бізнесу.
2. Навести перелік відомостей, які обов'язково повинні відображатися в договорі на проведення аудиту.
3. Скласти програму аудиту витрат виробництва.

Варіант 12

1. Аудиторські докази та джерела їх отримання.
2. Дії аудитора в разі виявлення помилок і шахрайства.
3. Скласти програму аудиту доходів.

Варіант 13

1. Описати, як проводиться оцінка достовірності інформації в аудиті.
2. Вибіркове дослідження в аудиті.
3. Скласти програму аудиту довгострокових зобов'язань.

Варіант 14

1. Поняття робочих документів аудитора. Навести приклад оформлення робочих документів аудитора.
2. Пояснити принципову різницю в організації діяльності аудиторської фірми і податкової інспекції.
3. Скласти програму аудиту витрат за економічними елементами.

Варіант 15

1. Перелік і короткий зміст основних видів аудиту.
2. Невпевненість аудитора, причини її виникнення, вплив на зміст аудиторського висновку.
3. Скласти програму аудиту поточних зобов'язань.

Варіант 16

1. Підсумкові документи аудитора. Навести приклад їх оформлення в операційному аудиті.

2. Незгода аудитора, причини її виникнення, вплив на зміст аудиторського висновку.
3. Скласти програму аудиту собівартості реалізованої продукції.

Варіант 17

1. Безумовно-позитивний аудиторський висновок та можливість його надання аудитором.
2. Описати, як отримати сертифікат аудитора серії АБ.
3. Скласти програму аудиту доходів.

Варіант 18

1. Операційний аудит та умови його здійснення.
2. Етичні норми взаємовідносин аудитора з іншими аудиторами.
3. Назвати питання, які є важливими при аудиті розрахунків з учасниками господарських товариств.

Варіант 19

1. Поняття внутрішньогосподарського (управлінського) обліку та внутрішнього аудиту.
2. Особливості професії аудитора. Професійна компетентність аудитора.
3. Назвати питання, які є важливими при аудиті розрахунків із Пенсійним фондом.

Варіант 20

1. Описати методичні прийоми отримання аудиторських доказів.
2. Навести перелік обов'язків замовника, які мають передбачатися договором на проведення аудиту.
3. Описати процедури, які необхідно виконати при аудиті звіту про рух грошових коштів.

Варіант 21

1. Умовно-позитивний аудиторський висновок та причини його надання аудитором.
2. Описати особливості методики діяльності внутрішніх аудиторів.
3. Описати процедури, які необхідно виконати при аудиті звіту про власний капітал.

Варіант 22

1. Негативний аудиторський висновок та причини його надання аудитором.
2. Незалежність аудитора та причини її порушення.
3. Описати процедури, які необхідно виконати при аудиті розрахунків із бюджетом щодо податку на прибуток.

Варіант 23

1. Описати причини відмови аудитора від надання аудиторського висновку.
2. Описати, як повинна визначатися винагорода за надання аудиторських послуг.
3. Описати процедури, які необхідно виконати при аудиті розрахунків з бюджетом із прибуткового податку.

Варіант 24

1. Конфіденційність в аудиті та умови її порушення аудитором.
2. Описати процедури, які необхідно виконати при аудиті вексельних розрахунків.
3. Скласти програму аудиту балансу.

Варіант 25

1. Податкова практика аудитора та особливості її здійснення.
2. Описати процедури, які необхідно виконати при аудиті фінансової оренди основних засобів.
3. Скласти програму аудиту звіту про фінансові результати.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Поняття аудиту та його коротка історія.
2. Розвиток аудиту у світі і в Україні.
3. Предмет аудиторської діяльності.
4. Основні види аудиту.
5. Методи проведення аудиторської перевірки.
6. Нормативне забезпечення аудиторської діяльності.
7. Функції Аудиторської палати в Україні.
8. Аудиторська діяльність та її реєстрація.
9. Аудитор і аудиторська фірма, їх права та обов'язки.
10. Сертифікація аудиторів.

11. Кодекс професійної етики аудиторів.
12. Основні принципи проведення аудиту.
13. Склад та основні групи стандартів.
14. Організація діяльності аудиторської фірми.
15. Етапи проведення аудиту.
16. Договір на проведення аудиту.
17. Програма аудиту.
18. Етапи аудиторської перевірки.
19. Поняття аудиторського ризику.
20. Основні види ризику.
21. Методичні прийоми аудиту.
22. Аудиторські докази та їх класифікація.
23. Класифікація аудиторських тестів.
24. Робочі документи аудитора.
25. Вибіркове дослідження в аудиті.
26. Оцінка рівня достовірності інформації в аудиті.
27. Помилки та причини їх виникнення.
28. Шахрайство та його види.
29. Дії аудитора у разі виявлення помилок та шахрайства.
30. Документальне оформлення аудиту.
31. Вимоги до робочих документів.
32. Підсумкові документи аудитора.
33. Аудиторський висновок та його основні елементи.
34. Безумовно-позитивний аудиторський висновок.
35. Умовно-позитивний аудиторський висновок.
36. Негативний аудиторський висновок.
37. Структура аудиторського висновку.
38. Внутрішньогосподарський аудит та його завдання.
39. Організація внутрішньогосподарського контролю й аудиту.
40. Методика діяльності внутрішніх аудиторів.
41. Методи оцінки якості внутрішнього контролю та аудиту.
42. Поняття та види аудиторських послуг.
43. Консультаційні послуги.
44. Аудит у комп'ютерному середовищі.
45. Оцінка ризику ефективності контролю в комп'ютерному середовищі.
46. Незалежний аудит та адміністративний контроль.
47. Застосування комп'ютерних технологій у контрольно-аудиторському процесі.

48. Аудит дотримання статутних вимог підприємства.
49. Організація та процедури аудиту власного капіталу.
50. Аудит документообігу.
51. Організація аудиторської перевірки фінансової звітності.
52. Організація аудиту необоротних активів та його процедури.
53. Аудит фінансових інвестицій.
54. Аудит оренди (лізингу) необоротних активів.
55. Аудит основних засобів.
56. Аудит нематеріальних активів.
57. Аудит кредитних операцій.
58. Організація та процедури аудиту запасів.
59. Організація та процедури аудиту грошових коштів.
60. Основні завдання аудиту готівково-розрахункових операцій.
61. Організація та процедури аудиту дебіторської заборгованості.
62. Аудит касових операцій.
63. Аудит здійснення готівкових розрахунків.
64. Внутрішній та зовнішній контроль за дотриманням порядку ведення операцій із готівкою.
65. Аудит операцій на рахунках у банках.
66. Аудит дебіторської заборгованості.
67. Аудит зовнішньоекономічної діяльності.
68. Аудит валютних операцій.
69. Організація та процедури аудиту витрат діяльності.
70. Аудит праці та її оплати.
71. Аудит нарахувань на заробітну плату.
72. Аудит оподаткування доходів персоналу.
73. Аудит витрат операційної діяльності.
74. Аудит обліку витрат виробництва.
75. Аудит калькулювання собівартості.
76. Аудит валових витрат у системі оподаткування.
77. Аудит доходів діяльності.
78. Аудит фінансових результатів.
79. Аудит валових доходів у системі оподаткування.
80. Організація й процедури аудиту довгострокових і поточних зобов'язань.
81. Аудит звіту про фінансові результати.
82. Розмежування між фінансовим та податковим обліком.
83. Аудит податкової звітності.
84. Аудит звіту про рух грошових коштів.

85. Аудит оподаткування і звітності податку на додану вартість.
86. Аудит нарахування та сплати податку на додану вартість.
87. Аудит податкової звітності з податку на прибуток.
88. Аудит податкової звітності із соціального страхування.
89. Аудит обліку місцевих податків і зборів.
90. Аудит зборів і платежів до позабюджетних фондів.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. *Закони* України, декрети Кабінету Міністрів України, укази Президента України, нормативно-інструктивні документи міністерств та відомств України з питань підприємництва, організації бухгалтерського обліку, адміністративного контролю, оподаткування, економічного аналізу й аудиту.
2. *Аудит*. Методика документування / Ред. І. І. Пилипенко. — К.: Інформ.-вид. центр Держкомстату України, 2003. — 457 с.
3. *Аудит: теорія і практика: Навч. посіб.* / А. Г. Загородній та ін. — 2-ге вид., переробл. і допов. — Л.: Львів. політехніка, 2004. — 456 с.
4. *Бутинець Ф. Ф.* Аудит: Підручник. — 2-ге вид., переробл. і допов. — Житомир: Рута, 2002. — 672 с.
5. *Бутинець Ф. Ф.* Облік і аудит в Україні // Вісн. Житомир. держ. технол. ун-ту. — 2004. — № 1(27). — С. 3–12.
6. *Грабова Н. Н., Добровольський В. Н.* Бухгалтерский учет в производственных и торговых предприятиях: Учеб. пособие для студ. вузов / Под ред. Н. В. Кужельного. — К.: АСК, 2000. — 624 с.
7. *Грабова Н. Н., Кривонос Ю. Г.* Облік основних господарських операцій в бухгалтерських проводках: Навч. посіб. — 3-тє вид., допов. — К.: АСК, 2001. — 416 с.
8. *Давидов Г. М.* Аудит: Підручник. — К.: Знання, 2004. — 511 с.
9. *Загородній В. П.* Автоматизация бухгалтерского учета, контроля, анализа и аудита. — К.: АСК, 1998. — 768 с.
10. *Загородній В. П.* Бухгалтерский облік, контроль і аудит обліку, економічного контролю та аналізу: Підручник. — К.: Вид-во КНЕУ, 2000. — 200 с.
11. *Івахненко С. В.* Інформаційні технології в організації бухгалтерського обліку та аудиту: Навч. посіб. — К.: Знання-Прес, 2003. — 349 с.

12. *Кадуріна Л. О.* Основи аудиту: Навч. посіб. — К.: Слово, 2003. — 184 с.
13. *Бухгалтерський облік у галузях економіки* / В. Б. Захожай, М. Ф. Базась, М. М. Матюха, В. М. Базась. — К.: МАУП, 2005. — 968 с.
14. *Базась М. Ф.* Методика і організація фінансового контролю. — К.: МАУП, 2004. — 446 с.
15. *Організація бухгалтерського обліку, економічного контролю та аналізу* / В. В. Сопко, В. П. Завгородній. — К.: КНЕУ, 2004. — 412 с.
16. *Практичний посібник для аудиторів: Зб. законод. та нормат. актів* / Упоряд. М. І. Камлик. — К.: Атіка, 2002. — 560 с.
17. *Савченко В. Я.* Аудит: Навч. посіб. — К.: Вид-во КНЕУ, 2002. — 322 с.
18. *Усач Б. Ф.* Аудит: Навч. посіб. — 3-тє вид., переробл. і допов. — К.: Знання, 2004. — 231 с.

Додаткова

19. *Аудит і ревізія підприємницької діяльності: Навч. посіб.* / Ф. Ф. Бутинець, Б. Ф. Усач, Н. Г. Виговська, Н. І. Петренко, М. М. Шигун. — Житомир: Рута, 2001. — 416 с.
20. *Аудит: Зб. задач та практ. ситуацій: Навч. посіб.* / Ред. Г. М. Давидов. — 2-ге вид., переробл. і допов. — К.: Знання, 2001. — 170 с.
21. *Аудит: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц./* В. Я. Савченко, В. О. Зотов, С. А. Кириленко та ін. — К.: Вид-во КНЕУ, 2003. — 268 с.
22. *Аудит: теорія і практика: Навч. посіб.* / А. Г. Загородній та ін. — 2-ге вид., переробл. і допов. — Л.: Львів. політехніка, 2004. — 456 с.
23. *Аудиторський словарь* / С. М. Бычкова, М. В. Райхман, В. Я. Соколов; Ред. В. Я. Соколов. — М.: Финансы и статистика, 2003. — 192 с.
24. *Антони Р. Н.* Основы бухгалтерского учета: Пер. с англ. — М.: СП “Триада НТТ...”, 1993. — 318
25. *Бондар М. І.* Аудит в АПК: Навч. посіб. — К.: Вид-во КНЕУ, 2003. — 188 с.
26. *Бондаренко Н. О.* Аудит суб’єктів підприємницької діяльності: Навч. посіб. / Н. О. Бондаренко, В. Д. Понікаров, С. М. Попова. — К.: ЦНЛ, 2004. — 300 с.

27. *Крупченко Е. А.* Аудит: Учебник / Е. А. Крупченко, О. И. Замышкова. — 3-е изд., доп. и перераб. — Ростов н/Д: Феникс, 2005. — 320 с.
28. *Кулаковська Л. П.* Основи аудиту: Навч. посіб./ Л. П. Кулаковська, Ю. В. Піча. — 2-ге вид., переробл. і допов. — К.; Л.: Каравела; Новий Світ-2000, 2002. — 504 с.
29. *Лучко М. Р., Остап'юк М. Я.* Історія обліку: Світ та Україна, погляд крізь роки. — Тернопіль: Зорепад, 1998. — 151 с.
30. *Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку 1997:* Пер. з англ. / За ред. С. Ф. Голова. — К.: Федер. проф. бухгалтерів і аудиторів України, 1998.
31. *Принципы бухгалтерского учета:* Пер. с англ. / Б. Нидлз и др. — М.: Финансы и статистика, 1994. — 496 с.
32. *Петренко С. Н.* Риски аудиторской деятельности: Науч.-практ. пособие. — К.: Эльга; Ника-Центр, 2003. — 84 с.
33. *Соколов Я. В.* Бухгалтерский учет: от истоков до наших дней: Учеб. пособие для вузов. — М.: ЮНИТИ, 1996. — 638 с.
34. *Энтони Р., Рис Дж.* Учет: ситуации и примеры: Пер. с англ. / Под ред. и с предисл. А. М. Петрачкова. — М.: Финансы и статистика, 1993. — 560 с.
35. *Чернелевський Л. М.* Аудит: Навч. посіб./ Л. М. Чернелевський, Н. І. Беренда. — К.: Міленіум, 2002. — 466 с.
36. *Шеремет А. Д.* Аудит: Учебник / А. Д. Шеремет, В. П. Суйц. — 2-е изд., доп. и перераб. — М.: ИНФРА-М, 2002. — 352 с.
37. *Журнали:* “Бухгалтерський облік і аудит”, “Вісник податкової служби України” “Баланс”, “Дебет Кредит” тощо.
38. *Газети:* “Все про бухгалтерський облік”, “Талицькі контракти”, “Бізнес”, “Бухгалтерія” тощо.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	3
Тематичний план дисципліни “Аудит”	5
Зміст дисципліни “Аудит”.....	6
Вказівки до виконання контрольної роботи.....	15
Варіанти контрольних робіт	18
Питання для самоконтролю.....	22
Список літератури.....	25

Відповідальний за випуск *А. Д. Везеренко*
Редактор *О. В. Лебідь*
Комп'ютерне верстання *М. І. Фадєєва*

Зам. № ВКЦ-3209
Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП